

Lahden seminaaripäivät 7. - 8.11.2016
Lahden kansanopisto
Harjukatu 46

1. päivä: Erilaisten oppijoiden kohtaaminen kansanopistoissa

- 09.30 Kahvi ja ilmoittautuminen
- 10.00 **Tervetuloa**
rehtori Petri Pullinen, Lahden kansanopisto
kehittämispäällikkö Tytti Pantsar, Kansanopistoyhdistys
- 10.15 **Erilaisten oppijoiden kohtaaminen kansanopistoissa**
palvelusihteeri Heidi Vesa, Kansanopistoyhdistys
opinnollisen kuntoutuksen kehittämisryhmä, Kansanopistoyhdistys
- 11.15 **Maahanmuuttajien oppimisvaikeudet**
FM, suomenkielen opettaja, erityisopettaja Anu Arvonen, Oppimistaito Oy
- 12.00 Lounas
- 12.45 Jatkuu edellinen
- 13.45 **Oppimisen esteiden kartoittaminen: menetelmiä ja välineitä**
FM, laaja-alainen erityisopettaja Tiina Muukka, Lahden kansanopisto
- 14.45 Kahvi
- 15.15 **Apuvälineitä oppimisen tueksi**
tiedottaja, tuottaja FM Riitta Hämäläinen, Erilaisten oppijoiden liitto ry
pedagoginen asiantuntija Pauli Sarsama, Erilaisten oppijoiden liitto/Apuvälinekeskus
- 17.00 Päivällinen
- 18.00 **Verme -työpaja**
Vertaismentorointia ryhmissä
Osaava Verme7 projektipäällikkö / Tamk Sirkka Hokkanen
- 19.30 Majoittuminen

2. päivä: Perus- ja lisäopetuksen seminaari

- 09.00 Kahvi ja ilmoittautuminen
- 09.30 **Tervetuloa**
kehittämispäällikkö Tytti Pantsar, Kansanopistoyhdistys
- 10.00 **Ajankohtaista aikuisten perusopetuksen rakenteesta ja rahoituksesta**
opetusneuvos Annika Bussman, opetus- ja kulttuuriministeriö
- 11.00 **Aikuisten perusopetuksen ops-perusteet ja niiden uudistaminen**
opetusneuvos Teijo Koljonen, Opetushallitus
- 12.00 Lounas
- 13.00 **Opintojen henkilökohtaistamisen käytännöt**
luennoitsija vahvistetaan myöhemmin
- 14.00 **Aikuisten perusopetuksen toimintamallit kansanopistoissa**
Perus- ja lisäopetuksen kehittämisryhmä
Ryhmätyöskentely
- 14.45 **Päivän koonti**
kehittämispäällikkö Tytti Pantsar, Kansanopistoyhdistys
- 15.00 **Päätöskahvit**

Hyvää kotimatkaa!